

Posudek na diplomovou práci

Název: „Jarní noc se dá strávit všelijak...“ O fenoménu městských šifrovacích her.

Autor: Bc. Kateřina Sůrová

Katedra obecné antropologie, Fakulta humanitních studií UK, Praha 2011, 78 s.

Psát hodnocení na kvalitní práci je obtížné. Posuzovatel má v rámci žánru posudku pouze dvě možnosti. První cestou je zrekapitulovat obsah práce, druhou variantou je začít hovořit o tom, co by ještě v práci mohlo být, co by čtenáře zajímalo, tedy nejpřesněji jak nápaditá práce posuzovatele inspirovala ještě k dalším otázkám. Ve svém posudku se budu pohybovat v rámci těchto os.

Kateřina Sůrová si pro svoji diplomovou práci zvolila téma městských šifrovacích her. Provedla terénní výzkum formou zúčastněného pozorování a polostrukturovaných rozhovorů s 11 informátory (konverzačními partnery). Jejím cílem by popis a interpretace kulturního prvku – městských šifrovacích her. Vychází z pozice, že městské šifrovací hry jsou výrazem postmoderní doby. Motiv prostupnosti realit, zevlounství a vzedmutého zážitku (záliby v rozkoši) nachází i v předmětu výzkumu.

Otázky, které si autorka klade, směřují k aktérovi. Kateřinu Sůrovou, právě s odkazem na postmoderní koncept, zajímají postoje hráčů her, jejich vztah ke hře samotné, nabídky, které jim hra zprostředkovává. V kompozici práce je pak kladen důraz na dvě „nabídky“. První je hra samotná – hra ve smyslu pravidel a jejich naplňování. Druhou je vztah k městu, k hernímu poli, na který městské šifrovací hry město přeznačují. Jen pro rekapitulaci jí nezajímá hra v souvislosti s budováním sociálních sítí, v souvislosti se získáváním kompetencí atd.

Popis a interpretace v textu Kateřiny Sůrové jdou ruku v ruce. V tomto smyslu autorka kloubí data získaná na základě terénního výzkumu, vlastní analýza a teoretických konceptů, přicházejících z literatury. Tento triangl „zdrojů“ pak vytváří vysoce sofistikovaný text, prokazující vysokou odbornou erudici autorky. Za odbornou erudicí nikterak nezaostává ani jazyk práce.

Jak jsem již řekla v úvodu, kvalitní práce posuzovatele inspiruje k dalším otázkám, nebo u jiného posuzovatele vyvolává zklamání, proč se nedočel o něčem dalším, co sice nebylo osou práce, ale posuzovatele by to stejně zajímalo. To co mne v další rovině zaujalo, k čemu práce vlastně dává data, tedy o tom hovoří, se týká městské šifrovací hry jako fenoménu o sobě, nikoliv v reflexi jeho aktérů. V tomto smyslu etická perspektiva by naváděla na další otázky o podstatě této postmoderní hry ve vztahu k teoriím o hře. Zastavila bych se zde u jednoho Cailloisova znaku hry, co vyvolává napětí - onu herní nejistotu. Z textu Kateřiny Sůrové vyplývá, že to je nejen prolomení šifry (agon), ale také pocity ohrožení – trapnost situace, policie, počasí (ilinx), s nimiž hráč musí bojovat. Další inspirací, k níž práce vede, je otázka narace. Z práce vysvítá, že vlastně sledovaná postmoderní hra nekončí svým odehráním, ale stejně jak prostupuje reality prostorů, tak prostupuje skrze narace čas. A je to právě tvář města, které tuto spojnicí udržuje aktivní (kudy chodí, tudy si nejen zpřítomňují místa šifer, ale též je připomínají skrze řeč). Posledním postřehem či následnou inspirací je pak přemýšlení o vztahu prvků anonymita města - realita města – hra. Rozpor, který plyne z anonymity versus konkrétní reality města ve vztahu ke hře, jež má být dle definic mimo

realitu, by mohl být další rovinou či intelektuální bravurou, jak přemýšlet o postmodernitě městských šifrovacích her.

Faktické výtky k práci jsou pouze dvě. První je podcenění pasportizace výpovědí konverzačních partnerů. Ve vztahu k samotné analýze tato skutečnost nevádí, může však být zklamáním pro následovníky Kateřiny Sůrové, kteří budou formulovat své výzkumné otázky právě s ohledem na sociokulturní diverzitu hráčů. Druhou výtkou je shrnující závěr, který je na rozdíl od zbytku textu pouze standardní, nikoliv mimořádný, jež by korunoval toto v pravdě úchvatné dílo.

Práce Kateřiny Sůrové je vyborná. Podle možností ji budu navrhopvat na ocenění.

V Praze 5. 9. 2011

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.